

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Урядове бюджетування та управління фінансами

Шифр та назва спеціальності

281 – Публічне управління та адміністрування

Інститут

Навчально - науковий інститут соціально - гуманітарних технологій

Освітня програма

Адміністративний менеджмент

Кафедра

Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Вибіркова,

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

МОРОЗ Володимир Михайлович

[@khpi.edu.ua](https://www.khpi.edu.ua)

Мороз Володимир Михайлович

Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».

Автор понад 300 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень», «Методологія організації наукових досліджень та методика написання наукових текстів», «Глобалізація і політика національної безпеки». Член спеціалізованої вченої ради Д64.707.03.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khpi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».

Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Державне та регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», «Паблік рілейшнз».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

Загальна інформація

Анотація

Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Урядове бюджетування та управління фінансами» обумовлюється насамперед тим, що для фахівців з публічного управління важливою передумовою потенційного професійного зростання є оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з основ фінансів у сфері публічного управління. Ці знання та навички є необхідними не лише для ефективної роботи в органах місцевого самоврядування та виконавчих органах влади, але і для роботи в політичних партіях, особливо в контексті формування засад їх реалізації та розвитку на різних рівнях публічного управління. В сучасних умовах глобалізації, визначальною рисою якої є зростання вагомості фінансової складової в бюджетній системі країни, знання та навички в царині публічних фінансів стають невід'ємним атрибутом професійної компетентності службовця та підвищують рівень його професійної ефективності у різних сферах фахового спрямування. Для України актуальність вивчення навчальної дисципліни «Урядове бюджетування та управління фінансами» підсилюється існуючими управлінськими прогалинами в роботі органів державного управління та місцевого самоврядування, що часто спричинені браком відповідних знань і навичок. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Урядове бюджетування та управління фінансами» є принципи та особливості функціонування фінансів в державному секторі та в межах окремих регіонів і територіальних громадах, формування, виконання та взаємоузгодження бюджетів різних рівнів тощо.

Мета та цілі дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти цілісних знань щодо економіки та фінансів публічного сектору та навичок їх застосування у практичній діяльності задля підвищення її ефективності; вивчити, систематизувати та сформувані у студентів уміння узгоджувати інтереси учасників бюджетного процесу з метою підвищення рівня результативності бюджетних витрат для суспільства та їхньої ефективності.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Індивідуальне розрахункове завдання. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; працювати в міжнародному контексті.

ЗК09. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми; адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК11. Здатність до критичного оцінювання і інтерпретації даних, інформації, цифрового контенту та співпраці за допомогою цифрових технологій.

Результати навчання

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни: 120 годин (4 кредити ECTS): денна форма: лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.; заочна форма: 120 годин (4 кредити ECTS): лекції – 4 год., практичні заняття – 2 год., самостійна робота – 114 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

«Система публічного управління в Україні», «Правове регулювання публічного управління в Україні», «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень», "Світоглядні засади управлінської діяльності", "Глобалізація і політика національної безпеки"

Необхідні навички для вивчення дисципліни: володіння основами комп'ютерної грамотності, вміння готувати комп'ютерні презентації, здатність аналізувати текстові матеріали та статистичну цифрову інформацію, навички самостійної пошукової роботи в мережі Інтернет.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються: ігрове проектування; робота із законодавчими актами та іншими нормативно-правовими документами; виступи-презентації; опрацювання лекційного матеріалу та фахової літератури. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації: словесні: лекція (інформаційна, проблемна, міні-лекція тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінар-розгорнута бесіда, дискусія з елементами аналізу, дискусія, вирішення ситуаційних завдань, розв'язання проблемних завдань, «мозковий штурм», ділова гра; пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: завдання, навчальні тренінги – кейс-технології; 2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні. 3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із джерелами літератури; виконання ІНДЗ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо). З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни використовуються проблемні лекції, метод «мозкової атаки», кейс-метод, робота в малих групах, ділова гра, навчальні тренінги, презентації, банки візуального супроводження навчального процесу.

Навчальні тренінги: компетентісно-орієнтований підхід та широкий спектр завдань до практичного заняття курсу. За кожною темою розроблено комплексний пакет завдань,

призначених для опрацювання теоретичних, нормативно-правових і наукових питань. Зокрема, пакет завдань за темою охоплює: роботу з категоріальним і понятійним апаратом, схематичні завдання, тести різного рівня складності, ситуаційні та аналітичні завдання (порівняльний і причинно-наслідковий аналіз), роботу із законодавством, завдання для роботи в малих групах, індивідуальні та групові науково-дослідні завдання тощо. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, навчальні тренінги.

3. Методи соціально-психологічної допомоги: ділові ігри.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. СТРУКТУРА БЮДЖЕТУ ДЕРЖАВИ ЯК ОБ'ЄКТА УПРАВЛІННЯ

Сутність бюджету та його роль у суспільстві. Бюджет як основний централізований фонд грошових коштів держави. Бюджет як основний фінансовий план країни. Методи, принципи та джерела формування доходів бюджету. Класифікація видатків та форми бюджетного фінансування. Бюджетний дефіцит, його причини, наслідки, методи та джерела покриття. Організація і завдання управління бюджетними потоками. Бюджетний устрій та бюджетна система України. Розмежування доходів і видатків між бюджетами. Взаємовідносини між бюджетами.

Тема 2. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТОМ

Органи стратегічного управління бюджетом та їх функції. Міністерство фінансів України – центральний орган державної виконавчої влади у сфері оперативного управління бюджетом, структура його апарату, завдання, функції та права. Місцеві фінансові органи, їхні функції, права і структура. Державна служба фінансового моніторингу України як орган державного управління. Державна казначейська служба України, її призначення та структура центрального апарату, основні завдання, функції та права. Державна фіскальна служба України в системі органів оперативного управління бюджетом. Органи міжгалузевого оперативного управління бюджетними коштами та їхні функції. Система органів галузевого управління бюджетними коштами.

Тема 3. БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

Економічні основи бюджетного планування, його зміст, принципи і завдання. Етапи, методи та рівні бюджетного планування. Організація бюджетного планування. Основні етапи розробки проекту бюджету. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі та особливості його застосування в Україні. Порядок складання проекту Державного бюджету України. Розгляд і затвердження Державного бюджету України. Порядок складання, розгляду і затвердження місцевих бюджетів. Бюджетне прогнозування як інструмент фінансового управління. Бюджетний регламент. Завдання та методологія доходів та видатків бюджету. Сутність видатків на національну оборону та їх види. Видатки на національну оборону. Особливості здійснення видатків бюджету на національну оборону.

Тема 4. ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ. ЗВІТНІСТЬ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТІВ.

Поняття та принципи виконання бюджету. Бюджетна класифікація та її роль у бюджетному процесі. Розпис доходів і видатків як основа виконання бюджету. Система справляння доходів бюджету. Податковий менеджмент. Поняття бюджетного фінансування, його організація та принципи. Організація, види та форми бюджетної звітності. Звіти розпорядників коштів про використання бюджетних коштів, одержаних із державного та місцевих бюджетів. Періодична звітність про виконання бюджетів.

Тема 5. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ БЮДЖЕТІВ.

Сутність та призначення бюджетного контролю. Види, форми та методи бюджетного контролю. Органи бюджетного контролю, їхня класифікація. Рахункова палата України, її функції, права і завдання. Податковий контроль та його організація в Україні. Митний контроль та його організація в Україні. Контроль органів Державної казначейської служби України за виконанням бюджету. Контрольно-ревізійна робота, її завдання та напрями. Державна аудиторська служба

України, її завдання, повноваження та права. Організація і планування ревізій та перевірок. Бюджетний аудит.

Тема 6. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Призначення, сутність та функції місцевих фінансів. Інститут місцевого самоврядування у вітчизняному законодавстві. Особливості формування місцевих бюджетів.

Організація бюджетного процесу на місцевому рівні. Повноваження учасників бюджетного процесу. Загальний та спеціальний фонди місцевих бюджетів. Завдання та інструменти міжбюджетних відносин. Сутність управління бюджетними ресурсами. Основні завдання та функції фінансового управління. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів. Звітність про виконання місцевих бюджетів. Організація бюджетного контролю на місцевому рівні.

Складові елементи бюджетного потенціалу регіональних фінансів.

Тема 7. ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ

Гендерний підхід у бюджетному процесі. Мета та завдання застосування гендерного підходу в бюджетному процесі. Нормативне забезпечення впровадження гендерного підходу в бюджетному процесі в Україні. Методика проведення гендерного бюджетного аналізу. Проведення гендерного аналізу бюджетної програми. Прийняття рішень за результатами гендерного аналізу бюджетної програми. Моніторинг гендерно чутливих бюджетних програм. Оцінювання гендерного впливу в публічному управлінні. Сутність та складові оцінки гендерного впливу. Гендерна статистика як інструмент гендерного аналізу та оцінки гендерного впливу. Проведення гендерного аналізу бюджетної програми. Прийняття рішень за результатами гендерного аналізу бюджетної програми. Моніторинг гендерно чутливих бюджетних програм.

Тема 8. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС І ЙОГО УЧАСНИКИ

Бюджетний процес в Україні. Бюджетний процес та його стадії. Організація бюджетного процесу в Україні. Учасники бюджетного процесу. Прийняття Державного бюджету України Виконання Державного бюджету України. Звітність про виконання державного бюджету. Бюджетне планування та прогнозування. Повноваження Державного казначейства України Механізми та форми участі громадськості у бюджетному процесі.

Теми практичних занять

Тема 1. СКЛАД ТА СТРУКТУРА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Склад бюджетного законодавства. Бюджетний устрій та бюджетна система України. Принципи бюджетного устрою. Бюджетна децентралізація. Етапи бюджетного процесу. Доходи Державного бюджету України. Видатки Державного бюджету України. Міжбюджетні трансферти. Державний борг та дефіцит Державного бюджету України, джерела їх покриття. Бюджетна політика у забезпеченні розвитку територій України.

Тема 2. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТОМ

Органи стратегічного управління бюджетом та їхні функції. Роль та місце бюджетного менеджменту у системі державних фінансів. Організація бюджетного процесу в Україні Функціональні повноваження органів оперативного управління бюджетним процесом. Територіальні органи Державної казначейської служби України, головні завдання, функції, права, структура. Державна фіскальна служба України в системі органів оперативного управління бюджетом. Органи міжгалузевого оперативного управління бюджетними коштами та їхні функції. Система органів галузевого управління бюджетними коштами.

Тема 3. БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

Бюджетний регламент, його зміст, завдання та засади побудови. Завдання і методологія планування доходів бюджету. Завдання і методологія планування видатків бюджету. Особливості планування доходів і видатків місцевих бюджетів. Кошторисне планування, його основи. Види та структура кошторисів бюджетних установ. Оперативно-мережеві показники, що визначають обсяг бюджетних асигнувань. Норми і нормативи кошторисного планування та фінансування.

Тема 4. ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ. ЗВІТНІСТЬ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТІВ.

Розпорядники бюджетних коштів, їхні права та обов'язки. Виконання дохідної частини бюджетів. Виконання видаткової частини бюджетів. Касове виконання бюджету. Організація та регулювання міжбюджетних потоків.

Річна звітність про виконання Державного бюджету України. Звітність про виконання місцевих бюджетів. Розгляд і затвердження звітів про виконання бюджетів.

Тема 5. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ БЮДЖЕТІВ.

Контрольно-ревізійна робота, її завдання та напрями. Державна аудиторська служба України, її завдання, повноваження та права. Організація і планування ревізії та перевірок. Бюджетний аудит. Повноваження органів Державної казначейської служби щодо касового виконання бюджетів за доходами. Платіжна система виконання бюджетів.

Тема 6. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Децентралізація фінансової системи в Україні. Інституційні основи управління фінансами територіальних громад. Планування бюджетів об'єднаних територіальних громад. Практика формування власних доходів місцевих бюджетів. Тенденції та проблеми практики здійснення видатків місцевих бюджетів. Компаративний аналіз структури бюджетів об'єднаних територіальних громад. Організаційно-методичні засади вдосконалення бюджетного регулювання в контексті бюджетної децентралізації.

Тема 7. ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ

Проведення гендерного аналізу бюджетної програми. Прийняття рішень за результатами гендерного аналізу бюджетної програми. Моніторинг гендерно чутливих бюджетних програм. Оцінювання гендерного впливу в публічному управлінні. Сутність та складові оцінки гендерного впливу. Гендерна статистика як інструмент гендерного аналізу та оцінки гендерного впливу.

Тема 8. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС І ЙОГО УЧАСНИКИ.

Особливості здійснення бюджетного процесу в разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України. Участь на етапі внесення змін до Державного бюджету. Форми залучення громадян до бюджетного процесу на місцях. Шляхи підвищення прозорості бюджетного процесу.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських занять та самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях. Здобувачам вищої освіти також рекомендуються додаткові матеріали (офіційні сайти органів державної влади, судових органів влади) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

1. Адміністративно-територіальний устрій України: методологічні основи та практика реформування: монографія / В.С. Кравців та ін.; ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України". Львів, 2016. 264 с. (Серія "Проблеми регіонального розвитку").
2. Асоціація міст України: Кількість дотаційних місцевих бюджетів знизилася завдяки децентралізації на 24 %. URL: <https://www.auc.org.ua/novyna/kilkist-dotacijnyh-miscevyh-byudzhetiv-znyzylasya-zavdyaky-decentralizaciji-na-24-asociaciya>.
3. Барабаш О. О. Принцип фіскальної достатності у податковому законодавстві України. Lviv Polytechnic National University Institutional Repository. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/26483/1/10-46-50.pdf>.
4. Бюджетно-податкова політика у системі регулювання економіки: монографія / [І. Я. Чугунов, Т.В. Канєва, М.Д. Пасічний] ; за заг.ред. І. Я. Чугунова. Київ : Глобус-Пресс, 2018. 350 с.
5. Бюджетний кодекс України 10.08.2010 № 2456–XVII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17_7
6. Бюджетування в управлінні: конспект лекцій [Електронний ресурс] / Скоробогатова Н. Є. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 155 с.
7. Бюджетна система : навчальний посібник / О. М. Піхоцька, Л. Є. Фурдичко, Н. Г. Синютка; Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Львівська політехніка». Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 327с
8. Возняк Г. В. Бюджетна політика розвитку регіонів України: сучасна парадигма та орієнтири подальших реформ / НАН України. Львів: ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України", 2016. 520.

9. Геєць В.М., Скрипниченко М.І., Шумська С.С. Макроекономічні дисбаланси в Україні: моніторинг на основі *tip scoreboard* та модельні оцінки їхнього впливу на зростання і стабільність. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Том 2, No 33 (2020). С. 296–305.*
10. Гендерно орієнтований підхід у бюджетному процесі : *практ. посіб.* / Т. Іваніна, О. Кисельова, М. Колодій, О. Остапчук, О. Цюпа. – Київ : Віваріо, 2020. – 88 с.
11. Глобальна конвергентно-мережева фінансова економіка / О.Г. Білорус, В.І. Власов, А.А. Гриценко, Т.І. Єфименко. *Globe Edit, 2019. 608 с.*
12. Державна аудиторська служба України (ДАСУ). – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
13. Державна казначейська служба України (ДКСУ). – Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua/ua>.
14. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>.
15. Державний фонд регіонального розвитку: механізми/процедури підготовки та відбору проектів регіонального розвитку. URL: <http://dialog.lviv.ua/derzhavniy-fond-regionalnogo-rozvitku-mehanizm-protseduri-pidgotovki-ta-vidboru-proektiv-regionalnogo-rozvitku/>.
16. ІБСЕД: Бюджетна політика: прагматичні підходи до стратегічних рішень. URL: <http://ises.org.ua/analitika/analiz-derzhavnoyi-politiki/biudzhetna-politika-pragmatichni-pidhodi-do-strategichnih-rishen>.
17. Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації : монографія / В.Р. Сіденко, М. І.Скрипниченко, В.С. Пономаренко, І.Я. Чугунов та ін.; за заг. ред. В.Р. Сіденка. Київ : Київ, нац.торг-екон.ун-т, 2017. 648 с.
18. Застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі : *навч. посіб.* / М. Колодій, О. Кисельова, Н. Рябушенко, О. Цюпа. – Київ : Віваріо, 2020. – 132 с.
19. Кириленко О., Малиняк Б., Письменний В., Горин В. та ін. *Управління фінансами територіальних громад: теорія і практика ; за заг. ред. О. Кириленко.* Тернопіль: Економічна думка, 2019. 280 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46227/1/Monogr_Kurylenko_2019.pdf
20. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=31992.
21. Кудряшов В.П. Концептуальні засади розроблення пакета фіскальних правил для України. *Економіка України. 2019. No 7–8. С. 33–54.*
22. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. *Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб.* Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
23. Луніна І.О. *Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Інна Олександрівна Луніна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України».* – К., 2020. – 440 с.
24. Лободіна З. М. *Бюджетний механізм: концептуальні засади та перспективи модернізації : монографія.* Тернопіль : ТЕСЕУ, 2018. 411с.
25. Макогон В. Д. *Бюджетна стратегія держави : монографія.* К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 364 с.
26. Миськів Г. *Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник.* Львів : Растр-7, 2020. – 272 с.
27. Нікітішин А. О. *Податкова політика в умовах економічних перетворень : монографія.* Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 480 с.
28. Опарін В.М., Сарнецька Я.А. *Імперативи бюджетного регулювання в Україні в умовах фіскальної децентралізації. Фінанси України. 2020. No 1. С. 58–72.*
29. Опарін В.М., Пйонтко Н.Б. *Державний фонд регіонального розвитку в системі фінансового вирівнювання. Фінанси України. 2017. No7. С. 25–42.*
30. Пасічний М. Д. *Фінансова політика держави: монографія.* К : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2019. 440 с.
31. Патицька Х. *Фінансово-економічний потенціал територіальних громад: механізми функціонування та активізації: монографія / ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України".* Львів, 2019. 209 с., с. 57-76.
32. Пелехатий А. О. *Бюджетна політика у забезпеченні розвитку територій: концептуальні домінанти та напрями модернізації: монографія.* Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 386 с.

33. Пелехатий А. О. Новітні інструменти реалізації бюджетної політики розвитку територій. *Бізнес інформ*. 2020. №4. С. 377-384.
34. Пелехатий А. О. Обґрунтування нової парадигми бюджетної політики розвитку територій в умовах реформування публічних фінансів в Україні. *Ефективна економіка*. 2019. №7. URL: <http://www.econotyu.nauka.com.ua/?op=1&z=7191> (дата звернення:).
35. Планування місцевих бюджетів на основі програмно-цільового методу: Навчальний посібник / І. Ф. Щербина, В. В. Зубенко та ін.; За ред. І. Ф. Щербини; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження». – 3-тє видання, виправлене та доповнене. - К.: Нора-друк, 2012. – 100с.
36. Податкова гармонізація в Україні в умовах реалізації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС : монографія / за ред. А. М. Соколовської. Київ, 2017. 448 с.
37. Роменська К. М. Гендерно-орієнтоване бюджетування в умовах розвитку бюджетного процесу України. *Ефективна економіка*. 2021. №5. URL: <http://www.econotyu.nauka.com.ua/?op=1&z=7862>.
38. Соколовська А.М. Політичний фіскальний цикл: концептуальні засади та українські реалії. *Фінанси України*. 2019. № 9. С. 7–26.
39. Стратегія та механізми забезпечення фінансово-економічної безпеки : монографія / за заг. ред. В. П. Ільчука. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 349 с.
40. Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал: монографія / В.П. Вишневський та ін.; за ред. В.П. Вишневського, С.І. Князева; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ: Академперіодика, 2020. 180 с.
41. Шевчук О. А. Система державного фінансового контролю: формування та розвиток в Україні: монографія / за ред. О. А. Шевчук. Ірпінь: Університет ДФС України, 2016. С.47.
42. *Budget Policy of Social Development: monograph / general editorship Doctor of Economics, Professor Honored Worker of Science and Technology of Ukraine I. Ya. Chugunov. Tallinn: Scientific Route, 2018. 362 p.*
43. *The Richest people in cryptocurrency [Electronic resource] // Forbes — Mode of access: <https://www.forbes.com/richestincryptocurrency/#490fe19c1d49>.*

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів
 100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді диференційованого заліку (40%) та поточного оцінювання (60%).
 Диференційований залік: завдання (2 запитання з теорії; 1 практичне) та усна доповідь.
 Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та вирішення практичних завдань (по 20%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

28.06.2024

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

Дата погодження, підпис

28.06.2024

Гарант ОП
Віталій КРУГЛОВ